

Şeytan, Nefs, Kötü Arkadaş

Âdem aleyhisselâmdan beri gelen bütün dinlerin tek gayesi var. O da insan kalbini temizlemek, onu dünya bağlantılarından mümkün merteye kurtarıp Allahü teâlâyâ yöneltmek. Çünkü kalb, yaratılmış mahlukların içerisinde en mümtaz olanıdır. Mektûbât'ta kalb ile alakalı uzun bir mektup var, sırf kalbi anlatıyor. Orada buyuruluyor ki, "Kalbin iç ve dış düşmanları var. Onlara karşı korunmak çok zor. İç düşmanı nefis, dış düşman şeytânlar, Ya'nî bir dâne iblis değil. Bütün her şey, ya'nî Allah'dan uzaklaştıran, dünyaya bağlayan her nesne düşmandır." Şeytan kelimesinin kökü şatane'den gelir. Şatane kelimesinin ma'nası, uzaklaştırmaktır. Ya'nî seni Allah'dan uzaklaştıran her şey şeytandır.

İblis ismindeki şeytân, Cenâb-ı Hakkin izniyle kıyamete kadar yaşayacak. Şu ânda Cenâb-ı Peygamberi gören, hâlâ yaşayan şeytânlar var. Cinler de, bin sene, binbeşyüz sene, iki bin sene yaşayabilirler. Şeytân kıyâmete kadar insanlara vesvese vermeye, yoldan çıkarmaya çalışacaktır. O iblis, Adem aleyhisselama secde etmeyen İblis'dir. O hâlâ yaşıyor. Çünkü Cenâb-ı Hakdan kıyamete kadar izin istedi. Kıyamete kadar yaşayacak. Fekat çocukları, torunları ölecek.

Bir de insanın nefsi var. Nefs de bir şeytân, insanı kâfir yapmadıkça râhat etmez. Bunun nihâî hedefi, küfre bulaştırmaktır.

Gerek İblîs'in, ya'nî şeytânın, gerekse nefsin aldatmasından daha büyük tehlike, insanın çevresidir. Ya'nî kötü arkadaşlar, kötü yayınlar, beş duyu organıyla insanın kalbine giren kötü şeyler, kötü düşünceler, kötü bilgiler, hele hele bid'at ehli olanlarla, kâfirlerle görüşmek, onlarla dost olmak her ikisinden dahâ tehlikelidir.

Şeytanın insanı kandırmayacağı nesne yoktur, her şeyle girer. İslâm Ahlâkı'nda Besmelesiz yenen yemek maraz, hastalık yapar diye yazıyor. Hatta buyurdular ki, "Şeytânın giremeyeceği şekli yoktur. Mikrop şeklinde insanın içine girer, kan damarlarında mikrop olarak gezer, kanser yapar." Peygamber Efendimiz, "Her hastalığın ilacı vardır. Yalnız ölüme çare yoktur" buyurdu.

Şeytân, iblis insan vücuduna girer. Kan damarlarında dolaşır. Yalnız kalbin içine giremez. Orada siyah bir noktadan vesvese verir. Ama içeri girmez. İçer girse zaten yanar o nurdan dolayı. Çünkü orada Allah sevgisi var, Peygamber sevgisi var. Oraya giremez. Girmesine de zaten izin verilmemiştir.

Kur'ân-ı kerimde (Nâs) sûresinde belirtilen Hannâs, insanların kalblerine vesvese veren sinsi şeytân demektir. Hannâs ismindeki bu şeytân, akrabaların arasını bozmaktan zevk duyar. Gelin kaynana, karı koca gibi her neyse, bunların arasına fitne sokmak için uğraşır. Kardeşler arasını, amca dayı arasını, iş yerindeki birbirini seven insanların arasını bozmak, fitne sokmak için görevlendirilmiştir. Bu durum Nâs sûresinde anlatılıyor. (Öyle bir Hannâs ki [Şeytan ki], insanların kalblerine vesvese verir.) (Nâs, 5) Bozuk fikrler sokarak, vesveseler vererek birbirlerini tenkid etdirir.

Bir gün İsa aleyhisselâmin yanına iblis gelmiş, (Sen bu dağdan kendini aşağı atsan, kaderde ölmeyeceğin yazılıysa, ölür müsün?) demiş. Tabii İsa aleyhisselâm da, (Elbette ölmem. Çünkü Cenâb-ı Hak ne yazdıysa o olur) buyurmuş. O zemân şeytan, (Madem ölmezsin, şu dağın tepesinden kendini bir at da ölür müsün ölmez misin görelim) demiş. İsa aleyhisselâm, (Bre mel'ûn! Allahü teâlâ kullarını imtihan eder, kul Allahü teâlâyı imtihan eder mi?) buyurmuş.

Oltanın ucuna bir yem koyar, denize atarlar. O yeme balıklar aldanır ve onu ısırır, işte o zemân yakalanır. Şeytân da, insanlar gibi direkt olarak bir şey yapmaz. O da oltasının ucuna yem bağlar. Bu yemlerden biri kadın, diğeri de paradır. Buna saldıran yakalanır. Hangi hadise olursa olsun, araya para ve kadın girdi mi, o iş ya kara kolda biter, yahut da mezarda. Bu ikisi şeytanın tüyüdür demişler.

İnsanın üç büyük düşmanı

İnsanın üç büyük düşmanı vardır. Bir kimse bu üç büyük düşmandan kendini korumazsa, mutlaka bir gün aslanın ağzına yem olacaktır. Biri elbetteki İblis, ya'nî Şeytan'dır. Şeytan ne yapar? Mutlaka ama mutlaka, sana namaz kıldırmamak ister. (Şimdi işin var, biraz sonra kılarırsın, hele hele şu iş de bir bitsin) der. Böyle böyle biraz daha biraz daha derken, (Akşam eve varınca hepsini bir defada kılarırsın) der. Böyle ipin ucu bir kaçtı mı, bitti. Sonra ne yapar şeytan? Gelir kalbine, tabii giremez içeriye, yasak olduğu için, üfler oradan. (Yahu Mehmed'in şu hatası var, Ali amca da şöyle söyledi) diyerek müminlerin arasına fitne fesat sokmaya, ara bozmaya çalışır. Felakete bak. Nitekim bu karakterde, bu tipte çok insan var. Onlara da dikkat etmek lazım.

Şeytân, insanı haramlardan ziyade ibâdet yollarıyla daha rahat aldatır. Çok tehlikeli. Çünkü hiçbir mü'min için şerâb içdi diyemezsin ama öyle bir günaha sokar ki ibadet yoluyla, şerab içmekden bin kat dahi büyüğüne sokar.

Adamın biri bir gün arkadaşlarına bir lafının arasında, "Ben senelerdir teheccüd namazına kalkıyorum, şöyle dua ediyorum, böyle yalvarıyorum. Maalesef bu devirde teheccüdü bilen bile yok" diye kibirlenir. Arkadaşları, "İyi de biz sana kaç senedir teheccüd namazı kılıyorsun diye mi sorduk?" derler. Kıl be yahu. Niye söylüyorsun, ne kıymeti kaldı ki?

İşte birinci düşman bu, ama zayıf.

İkincisi, çok tehlikeli olan insanın kendi nefsidir. Nefs, Allah'a ve Peygamber'e düşman olduğu için, seni mutlaka Allah ve Peygamber düşman yapmak ister. Yani seni kâfir yapıncaya kadar bırakmaz. Şeytân üfler gider ama nefs ölünceye kadar seni kâfir yapmak için uğraşır. Niçin? Kendisi kafir de ondan. Hani derler ya, bir esrarkeş, herkesin esrarkeş olmasını ister. Bir mümin, herkesin Müslüman olmasını ister, bu böyle.

Üçüncüsü, hem şeytandan beter, hem nefsinden beter. Felâket mi felâket! Allah düşürmesin! Kötü bir arkadaş, kötü bir eş, kötü bir iş. Ya'nî seni Allah'dan ve Peygamber'den alıkoyacak, seninle konuşan, görüşen, seninle beraber olan bir kötü dost seni mahveder. Çünkü hem dinini alır, hem îmânını alır, hem de

nâmûsunu alır. Hem de seni afişe eder. Deşifre eder. Çok tehlikeli, Allah korusun. Dost seçmek çok zor. Herkesi dost kabul etmemek lazım. Her neşriyatı dost kabul etmemek lazım.

Şeytanın şerrinden korunmak için

Kim bir kere (Bismillahirrahmanirrahim) dese; yerde ve gökde ne kadar şeytan varsa uzaklaşır. Bu öyle bir kelimedir. Onun için her şeye Besmele'yle başlamakta fayda var.

Herhangi bir işe besmeleyle başlayan, mutlaka başarılı olur. Besmeleyle başlanan hiçbir işin sonu kötü olmaz, mutlaka iyidir. (Bismillahillezî lâ yedurru me'asmihi şey'un fil erdı ve lâ fissemâi ve hüvessemî'ul alîm) hadis-i şerifi, (Allah'ın yüce ismine sığınana, yerde ve gökte hiçbir şey zarar veremez. O, her şeyi işitir ve bilir) demektir. Bu duayı sabah akşam Besmele çekerek 3'er defa okumalı. Sabah okuyan akşama kadar, akşam okuyan sabaha kadar her türlü beladan emin olur.

Şeytandan korunmanın bir çaresi de, bir din kardeşiyle beraber olmaktır. Onunla beraber olduğunuz anda çember içinde, koruma altındasınız. Ama yalnızken bunun garantisi yoktur. Nitekim insan yalnız başınayken kitap okur, ilim öğrenir. Ama biri okur da diğeri dinlerse, bu, sohbet olur ki bütün üstünlükler sohbette mündemicedir, toplanmıştır. Neden? Çünkü iki Müslüman bir araya geldiği için şeytan vesvese veremez de ondan. Şeytan onları bozmadığı için okudukları daha çok akıllarında kalır, öğrenirler, daha çok zevk alır, daha çok sevinç duyarlar. Okuduklarını daha iyi anlarlar.

Müslimânlar bir araya geldiği zemân iki el gibi birbirinin kirini giderir. İki mü'min Allah için bir araya gelirse, şeytânlar yanlarına gelemez.

Bir gün İmâm-ı Rabbânî "kuddise sirruh" hazretleri hanımıyla beraber pencerenin önünde oturuyormuş. Bir ara gülmüş. Hanımı, (Efendi, niçin güldünüz? Bir şey gördünüz herhâlde, anlatın bize) demiş. Buyurmuş ki, nasıl gülmeyeyim. Bak şu giden Müslimânın şeytân sağından girdi, sağdaki koruyucu melek kafasına bir dâne vurdu. Kaçdı öbür tarafa. Oradan girmek istedi, oradaki melek bir dâne kafasına vurdu, kaçdı öbür tarafa. Melekler, Müslimânı muhafaza altına almış, şeytân yaklaşamıyor. Bir daha teveccüh etdim, acaba neden Cenâb-ı Hak bunu koruyor diye. Öyle bildirildi ki, evinden çıkarken Âyet-el kürsiyi okumuş." Onun için evden çıkarken Âyet-el-kürsiyi okumalı, her işe Besmele'yle başlamalı.

Bizi Cehennem ateşinden kurtaracak olan sevgidir. Büyüklere yani Allahü teâlânın evliyâsına olan muhabbettir. Buna ihlâs denir. İhlası olmayan yani büyüklere muhabbeti olmayan istediği kadar ibadet yapsın, istediği kadar ilim sahibi olsun, kurtulması çok zordur. Şeytânın gökyüzünde secde etmediği bir karış yer yokdu ama o kibri yüzünden Cehennem'in dibine gitdi. Daima mütevazı olalım, kibirli olmayalım. Şeytân, Allahü teâlânın bir emrine itiraz edip yerine getirmedeği için; 80 bin yıllık ibadeti yüzüne çarpılarak tard edildi, kovuldu. Ebedi Cehennemlik oldu.

Şeytanın insan kalbine vesvese verme yolları çoktur. Birincisi; "Allah'ın senin ibâdetine ihtiyacı yoktur" der. Buna karşı; **"Amel-i sâlihın faydası, bunu yapanıdır"** âyet-i kerîmesini hatırlamalıdır.

Şeytanın ikinci vesvesesi; "Allah rahîmdir, kerîmdir, seni de affeder, Cennet'e kor" der. Buna karşı; **"Allah'ın kerîm olması, seni aldatmasın"** ve **"Cennet'e kullarımızdan müttekî olanları vâris kılarız"** âyet-i kerîmelerini hatırlamalıdır.

Üçüncü vesvesesi; "Senin ibâdetlerin hep kusurludur. Riyâ karışıktır. Böyle ibâdetlerle müttekî olamazsın. Allahü teâlâ; **"Allah, yalnız müttekîlerin ibâdetlerini kabûl eder"** buyuruyor. Senin ibâdetlerin kabûl olmaz. Boşuna uğraşıyorsun. Boş yere, sopa yiyen hayvan gibi, eziyet çekiyorsun" der. Buna karşılık; "Ben, Allah'ın azâbından kurtulmak ve emrine uymak için ibâdet ediyorum. Benim vazifem, emri yerine getirmektir. Kabûl olup olmayacağı, O'nun bileceği şeydir. Şartlarına uygun olan ve farzları yapılan ibâdetin sahih olması muhakkaktır" demelidir. Farzları terk etmek büyük günahdır. Bu günahlardan kurtulmak için ibâdetleri zâmanında yapmak lâzımdır. İbâdet yapmadan Cennet'e girmek için duâ etmek günahdır. Hadîs-i şerîfde; **"Akıllı olan kimse, nefesine uymaz ve ibâdet yapar. Ahmak olan, nefesine uyar, sonra Allah'ın rahmetini bekler"** buyuruldu. Âhiret için lâzım olan şeyleri, bu fâni dünyâda hazırlamak lâzımdır.

Şeytanın vesveselerinden dördüncüsü; "Şimdi dünyâyı kazanmak için çalış da, rahata kavuş, o zaman, rahat rahat, huzur içinde ibâdet edersin" diyerek ibâdet yapmaya mâni olmasıdır. Buna cevap olarak; "Ecel benim elimde değildir. Herkesin ömrünü Allahü teâlâ ezelden takdir etmiştir. Belki yakında ölürüm. İbâdet vazifelerini vaktinde yapmalıyım" demelidir. Hadîs-i şerîfde; **Helekel-müsevvifin"** yâni; "Bugünkü vazifelerini yarına bırakanlar zarar ettiler" buyurulmuştur.

Şeytanın vesveselerinden beşincisi; ibâdetleri terk ettiremeyince: "Çabuk kıl, vaktini kaçırma" diyerek şartlarını, farzlarını tamam yaptırmamak ister. Buna karşılık; "Farzlar çok azdır. Bunları, yavaş yavaş ve şartlarına uygun olarak yapmak lâzımdır. Farz olmayanları da, şartlarına uygun olarak az yapmak, şartları noksan olarak çok yapmaktan iyidir" demelidir.

Altıncı vesvese olarak; riyâyı tavsiye eder. "Herkes görsün de, beğensin" der. Buna cevap olarak; "Kendine fayda ve zarar vermek, kimsenin elinde değildir. Başkalarına ise, hiç veremezler. Böyle olan kimselerden bir şey beklemek abes olur, bâtil olur. Fayda ve zarar veren ancak Allahü teâlâdır. Yalnız O'nun görmesi, bana yetişir" demelidir.

Yedinci vesvese olarak; ibâdetlere mâni olamayacağını anlayınca, insana ucb yani ibâdetlerini beğenmek vesvesesi verir. "Senin gibi akıllı, uyanık kimse var mı? Bu zamanda, herkes gaflet uykusunda iken, sen ibâdet yapıyorsun" der. Buna karşılık; "Bu akıl ve intibâh(uyanıklık) benden değildir. Rabbimin ihsânıdır. O'nun ihsânı olmasa, ibâdet yapamam" demelidir.

Sekizinci vesvese olarak; "İbâdetlerini gizli yap, Allahü teâlâ, senin sevgini ve şerefini insanların kalbine yerleştirir" diyerek gizli riyâyâ düşürmek ister. Buna

karşılık; "Ben Allah'ın kuluyum. O, benim sahibimdir. İbâdetimi isterse beğenir, isterse reddeder. İnsanlara bildirip, bildirmemesine ben karışmam" demelidir.

Kızmak ve gadablanmak da şeytanın vesvesesindedir. Hadis-i şerîfde, "Gadab, şeytanın vesvesesinden hâsil olur. Şeytan, ateşten yaratılmıştır. Ateş, su ile söndürülür. Gadaba gelince, abdest alınız!" buyuruldu. Bunun için, gadaba gelince, e'üzü'yü okumalıdır. İnsan, gadaba gelince, akli örtülür ve İslâmiyet'in dışına çıkar. Gadaba gelen kimse, ayakta ise oturmalıdır. Hadîs-i şerîfde; "Gadaba gelen kimse, ayakta ise otursun. Gadaba devam ederse, yan yatsın!" buyuruldu. Ayakta olanın intikam alması daha kolaydır. Oturunca, azalır. Yatinca, daha azalır. Gadab, kibirden doğar. Yatmak, kibrin azalmasına sebep olur. Gadab edince; "Allahümmagfirî-zenbî ve ezhîb gayza kalbi ve ecirni mineşşeytân" okumak, hadîs-i şerîfde emrolundu. Mânâsı; "Yâ Rabbî! Günahımı affeyle. Beni kalbimdeki gadabdan ve şeytanın vesvesesinden kurtar" demektir. Gadaba sebep olan, insana yumuşak davranamayan kimsenin yanından ayrılmalı, onunla buluşmamalıdır.

İnsanın nefsi de kalbine kötü düşünceler getirir. Bu düşünce ve arzulara hevâ denir. Meleğin kalbe getirdiği ilham ile şeytanın vesvesesi devamlı olmaz. Nefsin hevâsı ise devamlıdır ve gittikçe artar. Vesvese, dua ederek, dînin emirlerini yerine getirerek azalır, yok olur. Hevâ ise nefsin isteklerine karşı çıkıp mücâdele etmekle azalır yok olur. Hevâ-yı nefis, insana saldıran azgın kaplana benzer, onun kötü arzuları öldürülmedikçe, zararından kurtulmak güçtür.

İslâmiyet'e uymak nefse zor geldiğinden, dînin emirlerini tutup şartlarını gözetmek, hevânın yok olmasına sebep olur. Kalbe gelen hâtıra, nefse acı gelirse hayır; tatlı gelip hemen yapmayı isterse, şer (kötü) olduğu anlaşılır.

Nitekim hadîs-i şerîfde; "Elini göğsüne koy! Helâl şeyde kalb sakın olur. Haram şeyde çarpıntı olur. Şüpheye düşersen yapma!..." buyuruldu. İnsan ilham olunan şeyleri yapıp, vesveseyi yapmamak için uğraştığı zaman dünyâda ve âhîrette rahat eder. Peygamberimiz sallallahü aleyhi ve sellem; "Melekten gelen ilham, İslâmiyet'e uygun olur. Şeytandan gelen vesvese, İslâmiyetten ayrılmağa sebep olur" ve "Şeytan kalbe vesvese verir. Allah'ın ismi söylenince kaçar. Söylenmezse, vesveselerine devam eder" buyurdu.

Nefsin hileleri

Sual: Nefsin hileleri bilirse nefsi terbiye etmek daha kolay olur. Nefsin hileleri nelerdir?

CEVAP

İmam-ı Rabbani hazretleri buyuruyor ki:

Nefs-i emmareden hasıl olan kötülükler, insanın kendi hastalığıdır. Öldürücü zehirdir ve kullukla bağdaşmaz. Dışardan gelen kötü istekler, şeytandan gelmiş olmakla beraber, geçici hastalık olur. Ufak bir ilaç ile, kolayca giderilebilir. Kur'an-ı kerimde, (Şeytanın aldatması, elbette zayıftır) buyuruldu. En büyük düşmanımız, nefsimizdir. Can düşmanımız, her zaman yanımızda bulunan bu azılı

arkadaşımızdır. Dışarıdaki düşmanımız, bu iç düşmanın yardımı ile bize saldırıyor. Onun yardımı ile bizi yaralıyor. Varlıklar içinde en cahil olanı, insanın nefsidir. Çünkü, nefs-i emmare kendine düşmanlık yapmaktadır. Hep, kendini yok edici şeyleri istemektedir. Her isteği, Allahü teâlânın yasak ettiği şeylerdir. Her işi, sahibi olan ve bütün iyiliklerin sahibi bulunan Allahü teâlâyâ karşı gelmektir. Hep, kendi can düşmanı olan şeytana uymaktadır. (3/27)

Muhammed Masum hazretleri buyuruyor ki:

Gençlik, ömrün en kıymetli, İnsanın sıhhatli, kuvvetli olduğu zamandır. Bu zaman, her gün geçiyor, azalıyor, ihtiyarlık yaklaşıyor. Yazıklar olsun ki, en şerefli, en lüzumlu iş olan, marifetullahı kazanmayı, hayal olan ömrün sonuna bırakıyoruz. En şerefli olan zamanlarını, en zararlı, en kötü şey olan nefsin arzularına kavuşmak için sarf ediyoruz. Peygamber efendimiz, (Yarın yaparım diyenler, aldandı) buyurdu. Allahü teâlâ, insan ve cinleri marifetullaha ve Allahü teâlânın rızasına, sevgisine kavuşmak için yarattı. Nefslerimizin arzuları peşinde koşan biz ahmaklar, ne zaman aklımızı başımıza toplayacağız? Ne zamana kadar bu nimetten mahrum kalacağız? Nefsi ve şeytanı sevindirmeye ve Allahü teâlânın rızasından mahrum kalmaya daha ne kadar devam edeceğiz? Dünya lezzetleri nefsin arzularıdır. İnsanın, Allahü teâlânın marifetine kavuşmasına mani olan en kuvvetli düşman da nefsin arzularıdır. Bu arzular bitmez ve tükenmez. Hepsi de çok zararlıdır. (Maksudun, mabudundur) sözü meşhurdur. (Nefslerinin arzularını ilah edinenler) âyet-i kerimesi, bu sözümün vesikasıdır. (1/65)

Nefsin sevdiği, istediği şeylere heva denir. Nefsin hevasına, şehvetlerine, isteklerine, lezzetlerine tâbi olmak kötü huyların başında gelir. Nefsin arzularının, insanı Allah yolundan saptırıcı oldukları, Kur'an-ı kerimde haber verilmiştir. Çünkü nefis, daima Allahü teâlâyı inkâr, Ona inat, isyan etmek ister. Her işte, nefsin arzularına uymak, nefse tapınmak olur. Nefsine uyan, küfre veya bid'at sahibi olmaya yahut fıskâ [haram işlemeye] başlar. Âlimler, (Nefse uymaktan kurtulmak, dünya nimetlerinin en büyüğüdür. Çünkü nefis, Allahü teâlâ ile kul arasındaki engellerin en tehlikelidir. İbadetlerin en kıymetlisi, nefse uymamaktır) buyurmuşlardır. Kur'an-ı kerimde mealen buyuruluyor ki:

(Rabbinin azametinden korkup, kendini nefsinin arzularından men edenin, varacağı yer elbette Cennettir.) [Naziât 40,41]

Hadis-i şeriflerde de buyuruldu ki:

(Şu üç şey insanı felakete sürükler: Hasislik, nefse uymak, kendini beğenmek.) [Ebu Nasr, Hakim-i Tirmizi]

(Şu dört şey kimde bulunursa ona Cehennem haramdır, şeytan ve nefsinden de korunmuş olur. Nefsi bir şeye heves etse, nefsin şehvet ve öfkesine hakim olur. Nefsi bir şeyden nefret etse de onu yapar. Bu dört şey şunlardır: Bir miskini barındırmak, güçsüze acımak, hizmetçiye yumuşaklık göstermek, ana babaya infak.) [Deylemi]

(Aklın alameti, nefse hakim olup öldükten sonra gerekenleri hazırlamaktır. Ahmaklık alameti nefse uyup, Allah'tan af ve merhamet beklemektir.) [Tirmizi]

Nefse uyup da, tevbe ve istiğfar etmeden, af ve Cennet beklemek ahmaklık olmaktadır. Nefs, yaratılışında kötülükleri, zararlı şeyleri sevici ve isteyicidir. (Nefsinden sakın daim. Ona güvenme asla. Yetmiş şeytandan daha fazla düşmandır sana)

Nefsin, insanı haramlara ve mekruhlara sürüklemesinin zararları meydandadır. İstekleri hep hayvani arzulardır. Hayvani arzular ise, hep dünyadaki ihtiyaçlardır. İnsan bu arzuların peşinde koşarsa, ahiret ihtiyaçlarını hazırlamaktan geri kalır.

Çok önemli olan bir şey de, nefis mubahlarla doymaz. Mubahları kullanmayı arttırdıkça, isteklerini artırır. Yine de, doymaz. İnsanı haramlara sürükler. Haramlara düşenin de küfre girmesi kolaylaşır. Mubahları aşırı kullanmak, dertlere, hastalıklara sebep olur. Böyle insan, hep midesini, zevkini düşünür. Hasis ve rezil olur.

Nefsin İslamiyet'in dışına taşmasını önlemek için, onunla iki cihad vardır:

1- Nefse uymamak, onun arzularını yapmamaktır. Buna, Riyazet denir. Riyazet, takva ve vera ile olur. Takva, haramlardan kaçmaktır. Vera, haramlardan kaçıp mubahları da ihtiyaçtan fazla kullanmaktan sakınmaktır.

2- Nefsin istemediği şeyleri yapmaktır. Buna Mücahede denir. Bütün ibadetler mücahededir.

Bu iki cihad, nefsi terbiye eder. İnsanı olgunlaştırır. Ruhları kuvvetlendirir. Siddıkların, şehitlerin ve salihlerin yoluna kavuşturur. Allahü teâlâ kullarının ibadetlerine muhtaç değildir. Kullarının günah işlemesi de Ona zarar vermez. Kulun nefsinin terbiye etmek, nefle cihad etmek için bunları emretmiştir.

Sual: Bazı ibadetleri yapmak nefsimize zor geliyor, ne yapayım?

CEVAP

Nefsimize zor gelse de, dinimizin emirlerini yapmaya çalışmak gerekir. Hadis-i şerifte buyuruldu ki:

(Nefsini hor gören dinine değer verir, nefsinin aziz gören dinini horlamış olur. Dinin ise aziz olması gerekir. Nefsini besleyen dinini zayıflatmış, dinini besleyen, dinini de nefsinin de beslemiş olur.) [Ebu Nuaym]

Kaynak: Mektubat-ı şerif, dinimizislam.com sitesi, Peygamberler Tarihi Ansiklopedisi, Unutulmaz Nasihatler 4.cilt.